

Υπόθεση T-173/00

KWS Saat AG

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς
(σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**

«Κοινοτικό σήμα — Κανονισμός (ΕΚ) 40/94 —
Χρώμα (απόχρωση πορτοκαλί) — Απόλυτος λόγος αρνήσεως —
Διακριτικός χαρακτήρας — Αιτιολογία»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (δεύτερο τμήμα) της 9ης Οκτωβρίου 2002 II-3847

Περίληψη της αποφάσεως

- 1. Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία καταχωρίσεως — Απόσυρση, περιορισμός και τροποποίηση της αιτήσεως για σήμα — Αίτηση περιορισμού του καταλόγου προϊόντων ή υπηρεσιών — Προϋποθέσεις — Αίτηση υποβληθείσα προφορικά ενώπιον του Πρωτοδικείου — Αίτηση μη πληρούσα αυτές τις προϋποθέσεις και καταλήγουσα στην τροποποίηση του αντικειμένου της διαφοράς
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 44 κανονισμός 2868/95 της Επιτροπής, άρθρο 1, κανόνας 13)*

2. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Σημεία ικανά να αποτελέσουν σήμα — Χρώματα ή συνδυασμοί χρωμάτων — Προϋπόθεση — Διακριτικός χαρακτήρας
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 1, στοιχ. β')
3. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Σήματα στερούμενα διακριτικού χαρακτήρα — Σημεία αποτελούμενα από χρώματα ή συνδυασμούς χρωμάτων — Διακριτικός χαρακτήρας — Κριτήρια εκτιμώσεως
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 1, στοιχ. β')
4. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Σήματα στερούμενα διακριτικού χαρακτήρα — Απόχρωση χρώματος πορτοκαλί τύπου HKS7
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 1, στοιχ. β')
5. Κοινοτικό σήμα — Διαδικαστικές διατάξεις — Αιτιολογία των αποφάσεων — Σκοπός
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 73)

1. Από τις διατάξεις του άρθρου 44 του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα και από τον κανόνα 13 του κανονισμού 2868/95 περί της εφαρμογής του πρώτου κανονισμού, που αφορούν την ευχέρεια που έχει ο αιτών κοινοτικό σήμα να περιορίζει τον κατάλογο των προϊόντων ή υπηρεσιών που μνημονεύονται στην αίτησή του, προκύπτει ότι τέτοιος περιορισμός πρέπει να γίνεται σύμφωνα με ορισμένες ειδικές προϋποθέσεις. Δεδομένου ότι το προφορικό υποβληθέν από την προσφεύγουσα, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου, αίτημα, δεν πληροί αυτές τις προϋποθέσεις, δεν μπορεί τούτο να θεωρηθεί ως αίτηση τροποποίησης κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων. Εξάλλου, αποδοχή ενός τέτοιου αιτήματος θα σήμαινε τροποποίηση, κατά τη διάρκεια της δίκης, του αντικειμένου της διαφοράς, πράγμα που συνιστά, έτσι, προσβολή της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως.

Εξάλλου, τούτο δεν αποκλείει μερική παραίτηση του προσφεύγοντος.

(βλ. σκέψεις 11-13)

2. Είναι δυνατό να αποτελέσουν κοινοτικά σήματα, κατά την έννοια του κανονισμού 40/94, χρώματα ή συνδυασμοί χρωμάτων, αυτοί καθεαυτοί, στο μέτρο που προσφέρονται για να διακρίνονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες μιας επιχείρησης από αυτές μιας άλλης. Όμως, η

δυνατότητα, γενικώς, μιας κατηγορίας σημείων να αποτελέσουν σήμα δεν συνεπάγεται ότι τα ανήκοντα σ' αυτή την κατηγορία σημεία διαθέτουν κατ' ανάγκη διακριτικό, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 χαρακτηήρα, αναφορικά με συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.

(βλ. σκέψεις 25-26)

Εξάλλου, στο μέτρο που το οικείο κοινό αντιλαμβάνεται το σημείο ως ένδειξη της εμπορικής καταγωγής ενός προϊόντος ή υπηρεσίας, το γεγονός ότι το σήμα αυτό εξυπηρετεί διαφορετικούς ταυτοχρόνως σκοπούς, εκτός αυτού που υποδηλώνει την εμπορική καταγωγή, ιδίως μια τεχνική ή διακοσμητική λειτουργία, ουδεμία έχει επίπτωση όσον αφορά τον διακριτικό χαρακτηήρα ενός σήματος.

(βλ. σκέψεις 29-30)

3. Μολονότι είναι αληθές ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα, σύμφωνα με το οποίο δεν δύνανται να καταχωρίζονται «τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτηήρα», δεν κάνει διάκριση μεταξύ διαφορετικής φύσεως σημείων, η αντίληψη του οικείου κοινού δεν είναι κατ' ανάγκη η ίδια στην περίπτωση ενός σημείου αποτελούμενου, αυτού καθαυτού, από χρώμα ή συνδυασμό χρωμάτων απ' ό,τι στην περίπτωση ενός λεκτικού ή συνιστάμενου σε παράσταση σήματος, το οποίο συνίσταται από σημείο ανεξάρτητο της εξωτερικής όψεως των προϊόντων που υποδηλώνει. Πράγματι, μολονότι το κοινό έχει τη συνήθεια να διακρίνει, αμέσως, τα λεκτικά ή αποτελούμενα από παραστάσεις σήματα ως σημεία πιστοποιούντα την εμπορική καταγωγή ενός προϊόντος, δεν συμβαίνει, κατ' ανάγκη, το ίδιο όταν το σημείο συγγέεται με την εξωτερική εμφάνιση του προϊόντος ή όταν αποτελείται απλώς από ένα χρώμα ή χρώματα, χρησιμοποιούμενα για τη γνωστοποίηση παροχής υπηρεσιών.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα, δεν δύνανται να καταχωρίζονται «τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτηήρα». Συναφώς, προκειμένου για την αιτούμενη καταχώριση, όσον αφορά γεωργικά, κηπευτικά ή δασικά προϊόντα, της πορτοκαλί χρώματος αποχρώσεως, γνωστής υπό τα στοιχεία HKS7, η εν λόγω απόχρωση στερείται διακριτικού χαρακτηήρα. Πράγματι, η χρήση χρωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποβληθείσας προς καταχώριση πορτοκαλί αποχρώσεως ή συγγενικών αποχρώσεων, δεν είναι κάτι σπάνιο όσον αφορά τα προϊόντα αυτά, ιδίως για τους σπόρους. Κατά συνέπεια, το υποβληθέν προς καταχώριση σημείο δεν θα επιτρέψει στο οικείο κοινό να διακρίνει αμέσως και με βεβαιότητα τα προϊόντα της εν λόγω επιχείρησης από αυτά των άλλων επιχειρήσεων που φέρουν άλλες αποχρώσεις του πορτοκαλί.

Ούτε, άλλωστε, το υποβληθέν προς καταχώριση σημείο διαθέτει διακριτικό χαρακτήρα όσον αφορά τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας σπόρων. Πράγματι, δεδομένου ότι το πορτοκαλί είναι ένα σύνηθες για τα προϊόντα αυτά χρώμα, δεν θα μπορεί το οικείο κοινό να διακρίνει αμέσως και με βεβαιότητα τις εγκαταστάσεις της εν λόγω επιχείρησης από μηχανές φέρουσες με παρόμοιες αποχρώσεις πορτοκαλί, έχουσες άλλη εμπορική καταγωγή, οπότε το οικείο κοινό θα αντιλαμβάνεται το υποβληθέν προς καταχώριση χρώμα μάλλον ως απλό στοιχείο, συμπληρωματικό της συνολικής εικόνας, των επιμάχων προϊόντων.

Αντιθέτως, σχετικά με τη ζητηθείσα καταχώριση, όσον αφορά την παροχή τεχνικού χαρακτήρα συμβουλών και οδηγιών για διεκπεραίωση επαγγελματικών υποθέσεων στον τομέα της καλλιέργειας φυτών, ειδικότερα στον κλάδο των σπόρων, το σημείο αυτό που συνίσταται από πορτοκαλί απόχρωση, αυτή καθαυτή, μπορεί να επιτρέπει στο οικείο κοινό, να διακρίνει τις σχετικές υπηρεσίες από άλλες έχουσες διαφορετική εμπορική καταγωγή όταν τούτο θα κληθεί να κάνει την επιλογή του κατά τη διάρκεια μεταγενέστερης αγοράς. Πράγματι, αφενός, στο μέτρο που ένα χρώμα δεν επιτίθεται επί μιας υπηρεσίας

η οποία είναι ως εκ της φύσεώς της άχρωμη, ούτε της παρέχει κάποια ουσιαστική αξία, το οικείο κοινό είναι σε θέση να διακρίνει τη χρήση ενός χρώματος ως απλού διακοσμητικού στοιχείου από τη χρήση του ως στοιχείου καταδεικνύοντος την εμπορική καταγωγή της υπηρεσίας. Αφετέρου, στο μέτρο που δεν αποδεικνύεται ότι το χρώμα αυτό πληροί άλλες, πλέον άμεσες, λειτουργίες, το εν λόγω χρώμα είναι δυνατό να απομνημονεύεται, ευχερώς και αμέσως, από το οικείο κοινό ως διακριτικό σημείο για τις υπηρεσίες που καταδεικνύει.

(βλ. σκέψεις 33, 40, 42, 44, 46)

5. Η αιτιολογία των αποφάσεων του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα), η οποία επιβάλλεται από το άρθρο 73, πρώτη φράση, του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, πρέπει να επιτρέπει να καθίστανται γνωστοί, ενδεχομένως, οι λόγοι της απορρίψεως μιας αιτήσεως καταχωρίσεως και να αμφισβητείται κατά τρόπο αποτελεσματικό η επίδικη απόφαση.

(βλ. σκέψεις 54-55)